

Innhold

DEL 1

BEGREPET UTESKOLE – AVGRENSNING OG KJENNETEGN

1	Innledning	13
	Uteskole – gamle tanker i en ny tid	13
	Formålet med boka	23
	Et didaktisk perspektiv på uteskole	24
	Det empiriske grunnlaget og spørsmålet om overførbarhet	29
2	Hva er uteskole?	31
	Perspektivet på læring utvides	31
	Sentrale kjennetegn ved uteskole	34
	Uteskole og klasseromsundervisning – to sider av samme sak	46
	Utbredelse av uteskole	55
	Trykket fra internasjonale undersøkelser	59
3	Bruk av kropp og sanser utenfor klasserommet	63
	Et kroppslig grunnlag for læring	63
	Uteskole opphever skolens dualisme	64
	Om å gå seg til sine beste tanker ...	66
	Sammenhengen mellom fysisk aktivitet og læring	67
	Fysisk aktivitet i uteskole	71
	Bruk av kropp og sanser i fagene	75
	Lek	78
	Uteskole – et bidrag til helsefremmende arbeid i skolen	80
4	Kommunikasjon og sosial samhandling utenfor klasserommet	83
	Elevene stimuleres til muntlig språkbruk	83
	Muntlig språkbruk i fagene	88
	Relasjoner utenfor klasserommet	94

DEL 2**IDÉHISTORIE OG TEORI**

5	Det idéhistoriske grunnlaget for uteskole	103
	Pedagogiske grunnlagsspørsmål	103
	Reformpedagogikk	105
	«Den gamle skolen»	107
	Kritikken av «den gamle skolen»	109
	Hovedelementer i Deweys pedagogiske filosofi	113
	Deweys erfaringsbegrep – et grunnlag for uteskole	119
	Praktiske implikasjoner for dagens skole	126
	Kritikken mot reformpedagogikken – en misforståelse av Deweys ideer?	127
	Kulturelle motkrefter som hindrer fornyelse av skolen	131
6	Allmenn dannelse i et utvidet læringsrom	135
	Begrepet dannelse – gammelt begrep i en ny tid	135
	Dannelse i lys av opplæringslovens formålsparagraf	144
	Uteskole og individuell dannelse	145
	Uteskole og kunnskapsbasert dannelse	150
	Uteskole og sosial dannelse	155
	Uteskole og allsidig dannelse	161
	Evnen til kritisk tenkning og handling som metodisk prinsipp	165
	Uteskole som en dannelsesreise	166
	Oppsummering	169
7	Læring utenfor klasserommet	171
	Innledning	171
	Læring i et historisk perspektiv	171
	Læringsteori	177
	Uteskole i lys av Vygotskys teori	183
	Uteskole og sosiokulturell læringsteori	188
	To eksempler – i lys av sosiokulturell læringsteori	199
	Endrede krav til lærernes kompetanse	206
8	Læreplanteori	211
	Et læreplanhistorisk perspektiv	211
	Uteskole – i Kunnskapsløftets ånd?	215
	Læreplanverket for Kunnskapsløftet: Læreplaner for fagene	219
	Uteskole og tilpasset opplæring	229
	Tilpasset opplæring kjennetegnes av variasjon	235

DEL 3**FAGDIDAKTIKK – FAGLIGE MULIGHETER UTENFOR
KLASSEROMMET**

Innledning	243
Faglige perspektiver utenfor klasserommet	243
9 Samfunnsfag	249
Historie	249
Geografi	261
Samfunnskunnskap – Individ og samfunn	267
10 Naturfag	273
Et dannelsesperspektiv på naturfag	273
Forskerspiren	276
Mangfoldet i naturen	280
Kropp og helse	287
Fenomener og stoffer	289
11 Matematikk	295
Matematikk – også utenfor klasserommet	295
Matematikk og lek	297
Måling	305
Rom og form	307
Utematematikk – et nytt forskningsområde	308
12 Norsk	311
Norsk – også utenfor klasserommet	311
Den grunnleggende språkopplæringen	312
Muntlig språkbruk	316
Skriftlige tekster	317
Sammensatte tekster	322
Språk og kultur	323
13 Andre skolefag	333
Kunst og håndverk	333
Musikk	341
Mat og helse	346
Kroppsøving	355
Religion, livssyn og etikk (RLE)	361
Fremmedspråk	367

8 Klasserommet utenfor

14 Utdanning for bærekraftig utvikling	369
Uteskole og bærekraftig utvikling	369
Tverrfaglig innhold	372
Læreplanen og tverrfaglighet utenfor klasserommet	375
Litteratur	381